

PRAVILNIK
O UNUTRAŠNJEM REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI SPOMENIKA PRIRODE
„KALEMEGDANSKI RT”

(„Sl. glasnik RS”, br. 34/2022)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" (u daljem tekstu: Pravilnik), regulišu se kretanje i boravak posetilaca, zaštita prirodnih i kulturnih vrednosti i životne sredine, održavanje čistoće i upravljanje otpadom, uređenje prostora, postavljanje oznaka, fotografisanje i snimanje filmova, istraživački i obrazovni rad, organizacija, način rada i oprema čuvarske službe i osnovna pravila organizacije protivpožarne zaštite Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" (u daljem tekstu: Spomenik prirode), odnosno bliže propisuju pravila iz člana 56. stav 4. Zakona o zaštiti prirode (u daljem tekstu: Zakon) po kojima se na području spomenika prirode sprovode režimi zaštite utvrđeni članom 35. Zakona i članom 4. Uredbe o proglašenju Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" (u daljem tekstu: Uredba).

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na korisnike zaštićenog područja u smislu člana 4. tačka 37. Zakona (u daljem tekstu: Korisnik), odnosno na pravna lica, preduzetnike, fizička lica ili druge subjekte koji korišćenjem nepokretnosti, prirodnih vrednosti i dobara i na drugi način obavljaju delatnost ili vrše poslove ili koriste spomenik prirode i/ili njegove resurse, pogodnosti i odlike, kao i na posetioce Spomenika prirode "Kalemegdanski rt".

Posetilac Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" je lice koje iz turističkih, kulturnih, naučnih, obrazovnih, sportskih, rekreativnih ili ostalih potreba i razloga boravi na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" (u daljem tekstu: Posetilac).

Član 3

Upravljanje Spomenikom prirode je članom 7. Uredbe je povereno Javnom preduzeću "Beogradska tvrđava", Beograd, Terazije 3/V (u daljem tekstu: Upravljač).

Član 4

Korisnici i Posetioci su dužni da se pridržavaju odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informacionih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara Spomenika prirode i drugih ovlašćenih lica Upravljača.

U planiranju i preduzimanju radova i aktivnosti na području Spomenika prirode, Korisnici i Posetioci dužni su da poštuju Zakon, Uredbu, Plan upravljanja Spomenikom prirode, zakone, podzakonske akte i posebne akte Upravljača donete na osnovu tih zakona.

Član 5

Za korišćenje Spomenika prirode i usluga Upravljača, Korisnici i Posetioci plaćaju naknadu Upravljaču, shodno odredbama zakona koji utvrđuje naknade za korišćenje javnih dobara, u skladu sa Prilogom 5 i članom 105. Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara ("Službeni glasnik RS", br. 95/18, 49/19 i 86/19 - usklađeni din. iznosi i 156/20 - usklađeni din. iznosi).

Visinu, način obračuna i naplate naknade Upravljač propisuje posebnim aktom.

Član 6

Unutrašnji red Spomenika prirode Upravljač obezbeđuje organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa javnim preduzećima i drugim privrednim subjektima, ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 7

Ulazak, odnosno pristup u područje Spomenika prirode je slobodan i bez ograničenja, uz poštovanje odredbi ovog pravilnika.

Ulazak motornim vozilom na područje Spomenika prirode je zabranjen, osim vozila službe održavanja područja, vozila hitnih službi (hitna pomoć, vatrogasci, policija) i vozila sa odobrenjem Upravljača.

Na ulazima u Spomenik prirode na kojima je moguć ulazak motornim vozilima vidno se obeležava ograničenje ulaska istih.

Član 8

Kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila koja imaju dozvolu za ulazak u zaštićeno područje se vrši pod nadzorom čuvarske službe.

Kada se radi o hitnoj intervenciji u slučaju požara, elementarne nepogode ili nezgode, odobrenje ili pratnja iz stava 1. ovog člana ne mora se pribaviti odnosno obezbediti, već se te aktivnosti prijavljuju Upravljaču.

Član 9

Na području Spomenika prirode zabranjena je vožnja, ulazak i parkiranje bicikala sa motorom i motocikala.

Član 10

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" nije dozvoljeno kretanje i obuka pasa kao i izvođenje pasa bez povodca i korpe.

Vlasnik, odnosno držalac kućnog ljubimca, dužan je da očisti svaku površinu koju je njegov kućni ljubimac zaprlja.

Član 11

Pravna lica koja svoju delatnost obavljaju na prostoru Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" dužni su da dopuste pristup i prolaz čuvarima i drugim ovlašćenim licima Upravljača u vršenju službenih radnji, kao i licima koja sa odobrenjem Upravljača obavljaju istraživačke i druge aktivnosti u Spomeniku prirode "Kalemegdanski rt".

Zabranjeno je sprečavanje ili ometanje čuvara i drugih ovlašćenih lica u vršenju radnji i aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

III ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VREDNOSTI I ŽIVOTNE SREDINE

Član 12

Korisnici i Posetioci dužni su da primenjuju mere zaštite prirodnih, kulturnih i drugih vrednosti i životne sredine u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom, merodavnim zakonima i propisima donetim na osnovu tih zakona.

Član 13

Za područje Spomenika prirode "Kalemegdanski rt", koji se u celini prostire u granicama katastarske parcele broj 67/2 KO Stari grad, ukupne površine 14 ha 7 a 18 m² Uredbom je ustanovljen režim zaštite II i III stepena.

Režim II stepena zaštite, površine 3 ha 42 a 36 m² obuhvata padinu između Donjeg i Gornjeg grada i pripadajuće objekte spomenika kulture.

Režim III stepena zaštite, površine 10 ha 64 a 82 m² obuhvata ostatak parcele.

Član 14

Na površinama na kojima je ustanovljen režim zaštite III stepena, osim zabrane radova i aktivnosti koje su kao takve utvrđene članom 35. Zakona o zaštiti prirode, zabranjuje se:

- 1) izgradnja objekata turističkog smeštaja i ugostiteljstva, osim privremenih objekata za prezentaciju prirodnih vrednosti ili objekata u tradicionalnom stilu koji su u skladu sa potrebama kulturnog nasleđa i uslovima nadležne organizacije za zaštitu kulturnog nasleđa;
- 2) izgradnja energetskih objekata osim distributivne elektroenergetske mreže za potrebe napajanja električnom energijom objekata iz tač. 1) i 5) ovog stava;
- 3) sadnja materijala koji bi svojom visinom i veličinom mogao umanjiti vidnu površinu profila;
- 4) modeliranje terena, izuzev u cilju postizanja stabilnosti terena ukoliko su druga rešenja neprimenljiva, za potrebe arheoloških ispitivanja i za potrebe prezentacije kulturnih vrednosti;
- 5) gradnja i/ili dograđivanje objekata koji nisu u funkciji prirodnog i kulturnog dobra i za koji nije dobijena saglasnost nadležnih institucija i organizacija, osim za vodoprivredne aktivnosti;
- 6) neovlašćeno i nekontrolisano paljenje vatre;
- 7) privremeno i trajno odlaganje otpadnih materija;
- 8) unošenje invazivnih alohtonih vrsta;
- 9) preduzimanje i svih drugih aktivnosti koje mogu narušiti vizuelni integritet kulturnog i prirodnog dobra.

Osim zabrane radova i aktivnosti koje su kao takve utvrđene članom 35. Zakona o zaštiti prirode, na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena, pored zabrana iz stava 1. ovog člana, zabranjuje se i:

- 1) uništavanje postojećih prirodnih izdanaka i onih koji bi se arheološkim iskopavanjima eventualno otvorili;
- 2) uništavanje fosilnog materijala na prirodnim i veštački otvorenim izdancima sedimenata;
- 3) uništavanje vegetacije, posebno one koja bi za posledicu mogla imati pojavu nestabilnosti ili eroziju;

4) zasecanje padine i za arheološka istraživanja, ukoliko prethodno projektom istraživanja nije analizirana stabilnost padine i predviđene mere za obezbeđenje stabilnosti iskopa i padine u celini;

5) odvijanje manifestacija kojima bi se mogli ugroziti izdanci, ili za čije bi se nesmetano odvijanje morali postaviti objekti, a koji bi mogli uticati na bilo koji način na prirodno dobro.

Član 15

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" zabranjeno je neplansko sečenje, vađenje i lomljenje drveća i šiblja, uništavanje cvetnjaka i travnjaka, kao i unošenje, odnosno sadnja, zasejavanje i naseljavanje alohtonih vrsta biljaka.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, alohtone vrste biljaka mogu se unositi na malim površinama i u ograničenoj brojnosti prilikom sprovodenja mera antierozione zaštite, zaštite objekata koji imaju kulturno-istorijsku vrednost i pejzažnog uređenja, pod uslovima i na način utvrđenim članom 82. Zakona uz prethodno pribavljeni dozvolu Ministarstva.

Zabranjeno je oštećivati i uništavati predmete i objekte koji imaju kulturno-istorijsku vrednost, odnosno svojstvo ili status evidentiranog ili utvrđenog kulturnog dobra.

Nije dozvoljeno raskopavanje mesta na kojima su konstatovani ili osnovano prepostavljeni arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata ili drugim radovima.

Upravljač će na vidan i pogodan način obeležiti objekte sa kulturno-istorijskim vrednostima na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt".

U skladu sa članom 57. Zakona, za radove i aktivnosti, odnosno izvođenje projekata sa mogućim značajnim uticajem na životnu sredinu sprovodi se postupak procene uticaja na životnu sredinu ili se bez izrade studije procene uticaja postupa po aktu o uslovima i merama zaštite prirode koji izdaje nadležni Zavod za zaštitu prirode (u daljem tekstu: Zavod).

Nosilac projekta je dužan da planirane radove i aktivnosti iz stava 5. ovog člana pisanim putem prijavi Upravljaču.

Član 16

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" nije dozvoljena upotreba hemijskih sredstava, osim onih koja se koriste za zaštitu i prihranjivanje bilja i zaštitu spomenika kulture u skladu sa uslovima nadležnog zavoda.

IV SPORT, REKREACIJA, KULTURNA DEŠAVANJA I TURIZAM

Član 17

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" mogu se organizovati sportska takmičenja i aktivnosti rekreacije, promocije, održavati pozorišne predstave, filmske projekcije, druga kulturna dešavanja i manifestacije primerene značaju spomenika prirode i kulturnog dobra ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrednosti i kvalitet životne sredine.

Za aktivnosti iz stava 1. ovog člana organizator pribavlja odobrenje Upravljača i plaća naknadu u skladu sa Zakonom o naknadama za korišćenje javnih dobara ("Službeni glasnik RS", br. 95/18, 49/19, 86/19 - usklađeni din. iznosi i 156/20 - usklađeni din. iznosi) i posebnim aktom koji donosi Upravljač.

Organizator je dužan da planirane aktivnosti najavi Upravljaču blagovremeno, odnosno da podnese zahtev za odobrenje minimum 15 dana pre dana planiranog za početak.

Za planirane aktivnosti kod kojih se osnovano prepostavlja mogućnost uticaja na prirodne vrednosti Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" i kvalitet životne sredine organizator, na osnovu obaveštenja Upravljača pribavlja uslove zaštite prirode koje izdaje Zavod.

Član 18

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" pravna i fizička lica mogu obavljati delatnost turizma i ugostiteljstva, odnosno organizovati turističku posetu i pružati usluge ishrane i pića u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje delatnost turizma i propisima donetim na osnovu tog zakona, Zakona, Uredbe i ovim pravilnikom.

Član 19

Turističke grupe i pojedinci mogu slobodno organizovati i realizovati posete području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" iz obrazovnih, rekreativnih i opštekulturnih razloga i potreba.

Upravljač može za zainteresovane turističke grupe organizovati posetu Spomeniku prirode "Kalemegdanski rt".

Nameravane posete odnosno obilazak iz stava 2. ovog člana prijavljuju se Upravljaču najmanje 24 časa pre dana planiranog za posetu.

Član 20

Za obavljanje delatnosti turizma i ugostiteljstva iz člana 18. i za usluge Upravljača iz člana 19. ovog pravilnika plaća se naknada u skladu sa Zakonom o naknadama za korišćenje javnih dobara ("Službeni glasnik RS", br. 95/18, 49/19, 86/19 - usklađeni din. iznosi i 156/20 - usklađeni din. iznosi) i posebnim aktom Upravljača.

V IZVOĐENJE RADOVA I UREĐENJE ZAŠTIĆENOOG PODRUČJA

Član 21

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" nije dozvoljena gradnja i/ili dograđivanje objekata koji nisu u funkciji prirodnog i kulturnog dobra i za koji nije dobijena saglasnost nadležnih institucija i organizacija, osim za vodoprivredne aktivnosti.

Izvođenje investicionih radova, radova tekućeg održavanja objekata i prostora u okviru zaštićenog područja aktivnosti vrši se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje oblast planiranja i izgradnje i odredbi zakona u oblasti kulturnih dobara, propisima donetim na osnovu tih zakona, donetim urbanističkim planovima, Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Član 22

Izvođenje građevinskih, zemljanih radova i aktivnosti u zaštićenom području dozvoljeno je samo na osnovu donetih i odobrenih programa, planova i projekata Upravljača, na koje su pribavljeni uslovi nadležne organizacije za zaštitu kulturnog nasleđa, uslovima zaštite prirode i saglasnosti nadležnih organa.

VI ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 23

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" vrši se u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 - dr. zakon), propisima donetim na osnovu tog zakona, drugim zakonima, podzakonskim aktima koji se odnose na otpadne materije, Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Član 24

Svako je dužan da sakuplja i odlaže otpatke koje stvara na mesta koja su posebno uređena odnosno opremljena i prema potrebi, obeležena za te namene.

Javno komunalno preduzeće nadležno za poslove održavanja čistoće javnih površina u gradu Beogradu postavlja odgovarajuću opremu i mobilijar za privremeno odlaganje čvrstog otpada na zaštićenom području i organizuje njihovo pražnjenje.

Upravljač kroz saradnju sa komunalnim preduzećem inicira i kontroliše postavljanje, zamenu i redovno pražnjenje opreme i mobilijara za odlaganje otpada.

Član 25

Posetioci i Korisnici nepokretnosti na području Spomenika prirode, dužni su da sakupljaju i odlažu otpad koji stvaraju, na mestima koja su posebno uređena odnosno opremljena i prema potrebi, obeležena za te namene.

Upravljač će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstog otpada na mestima koja su predmet posete i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Spomenika prirode.

VII OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE

Član 26

Upravljač u roku utvrđenom Uredbom i na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom obeležava Spomenik prirode "Kalemegdanski rt" kao zaštićeno područje tablama propisanog izgleda i sadržaja koje postavlja na ulascima u Spomenik prirode "Kalemegdanski rt".

Upravljač postavlja table odnosno druge oznake sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda.

Upravljač postavlja i druge table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Spomenika prirode "Kalemegdanski rt", kao što su panoi, bilbordi i dr.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaka iz ovog člana, kao i njihovo zaklanjanje odnosno maskiranje drugim objektima.

Član 27

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" nije dopušteno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa bez odobrenja Upravljača.

Za postavljanje i držanje tabli i panoa iz stava 1. ovog člana Upravljač može naplatiti naknadu u skladu sa posebnim aktom Upravljača.

Član 28

Fotografisanje i snimanje tonskih i video zapisa i filmova na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" je dozvoljeno.

Za radnje iz stava 1. ovog člana koje se vrše u komercijalne svrhe potrebno je pribaviti saglasnost Upravljača i za njih se plaća naknada na osnovu posebnog akta koji donosi Upravljač.

Radi pribavljanja saglasnosti iz stava 2. ovog člana, organizator snimanja odnosno zainteresovano lice prijavljuje planirane aktivnosti snimanja Upravljaču koje je dužno da saglasnost izda u roku ne dužem od 15 dana.

Za aktivnost fotografisanja i snimanja zainteresovano lice će prema potrebi i obaveštenju Upravljača pribaviti akt o uslovima zaštite prirode koje izdaje Zavod.

Upravljač može privremeno ili trajno uskratiti saglasnost ukoliko je indikovan značajan nepovoljan uticaj na prirodne vrednosti.

Fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje fotografija, tonskih i videozapisa i filmova koji se publikuju odnosno prikazuju javnosti, osim igranih filmova, dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi Upravljaču.

VIII ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 29

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" mogu se vršiti naučna i primenjena istraživanja i obrazovne aktivnosti u prirodi u skladu sa zakonima i propisima koji uređuju oblast naučnih i primenjenih istraživanja i obrazovanja i ovim pravilnikom.

Istraživanja i obrazovne aktivnosti iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se ne izazovu značajne nepovoljne promene ili uniše prirodne vrednosti kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 30

Za istraživanja koja mogu imati uticaj na vrednosti i obeležja Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" za koja je u smislu člana 57. st. 3. i 4. Zakona neophodno pribaviti akt o uslovima zaštite prirode, nosilac istraživanja pribavlja saglasnost Upravljača.

Da bi pribavio saglasnost iz stava 1. ovog člana, nosilac istraživanja prijavljuje Upravljaču planirane istraživačke radove i aktivnosti.

Prijava istraživanja sadrži merodavne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, lokaciji, vremenu trajanja, metodama, sredstvima, opremi i alatima, rukovodiocu i učesnicima istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoć koja se traži od Upravljača.

Uz prijavu istraživanja prilaže se akt o uslovima zaštite prirode.

Uz prijavu istraživanja, za čije izvođenje je propisana obaveza pribavljanja posebne dozvole, prilaže se i dozvola nadležnog organa kada je to propisano posebnim zakonom.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana, koju Upravljač izdaje u roku ne dužem od sedam dana od dana prijema prijave, sadrži uputstvo o primeni uslova i mera zaštite prirode i pravila unutrašnjeg reda, posebne uslove, ako ih ima, u vezi mesta, vremena i načina izvođenja radova, obezbeđenja pratnje čuvara ili drugog lica, kao i mogućnost i uslove pružanja traženih usluga.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi bez pribavljene saglasnosti Upravljača.

Član 31

Upravljač može u postupku izdavanja saglasnosti odrediti drugo vreme od onog koje je navedeno u prijavi ako oceni da postoji rizik po prirodne vrednosti, bezbednost i zdravlje ljudi, o čemu obaveštava podnosioca prijave pre izdavanja saglasnosti.

Upravljač iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana ili nepoštovanja propisanih uslova može pisanim putem naložiti prekid istraživačkih radova i aktivnosti.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi ukoliko se o njima ne obavesti Upravljač.

Član 32

Obrazovne aktivnosti na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt", kao što su terenska nastava, seminari i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno pisanim putem prijaviti Upravljaču.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Upravljač potvrdi prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravnih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoć koja se očekuje od Upravljača.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pisanim putem potvrditi prijem prijave obrazovnih aktivnosti i obavestiti podnosioca prijave o posebnim uslovima zaštite prirode i životne sredine prilikom obavljanja aktivnosti, ako ih ima, kao i o mogućnostima i uslovima pružanja traženih usluga ili pomoći.

Član 33

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, nosilac istraživanja odnosno organizator obrazovnih aktivnosti dužan je da Upravljaču dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

O završetku elaborata odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja dužan je da obavesti Upravljača u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi Upravljaču.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 1. ovog člana odnosno ne dostavi obaveštenje i elaborat ili rad iz stava 2. ovog člana, Upravljač može uskratiti saglasnost za naredna istraživanja odnosno obavljanje obrazovnih aktivnosti.

IX ČUVARSKA SLUŽBA

Član 34

Sprovođenje pravila unutrašnjeg reda i neposredni nadzor na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" vrši čuarska služba koju organizuje Upravljač.

Poslove čuarske službe, u svojstvu lica sa zakonskim ovlašćenjima i obavezama, neposredno obavlja čuar zaštićenog područja i rukovodilac čuarske službe.

Čuar je za svoj posao neposredno odgovoran rukovodiocu čuarske službe koji je odgovoran Upravljaču.

Broj čuvara utvrđuje Upravljač Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova. Vrsta i obim konkretnih poslova koje Čuar obavlja utvrđuje se ugovorom o radu ili drugim pojedinačnim aktom, u skladu sa zakonom.

Član 35

Za vreme službe, Čuar nosi službenu odeću na kojoj je znak zaštite prirode i znak Upravljača i identifikacionu pločicu čuvara prirode.

Do donošenja akta iz člana 110. Zakona, kojim nadležni ministar (u daljem tekstu: Ministar) propisuje jedinstvenu uniformu čuvara nacionalnih parkova i zaštićenih područja proglašenih aktom Vlade, Čuvar će nositi uniformu Upravljača.

Član 36

Čuvar poseduje službenu legitimaciju kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa Zakonom.

Čuvar je dužan da u vršenju odgovarajućih službenih radnji prethodno pokaže službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju čuvaru izdaje Upravljač na obrascu koji propisuje Ministar.

O izdatim legitimacijama Upravljač vodi evidenciju.

Čuvar koji je prestao da vrši čuvarsку službu, dužan je da službenu legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe vrati Upravljaču, koju će Upravljač odmah poništiti i tu činjenicu uneti u evidenciju iz stava 4. ovog člana.

U slučaju gubitka ili nestanka službene legitimacije čuvar je dužan da o ovome odmah obavesti Upravljača.

Izgubljena ili nestala legitimacija oglašava se nevažećom u "Službenom glasniku Republike Srbije" i briše iz evidencije o izdatim legitimacijama, a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 37

Rad čuvarske službe organizuje se na terenu tako što čuvar vrši neposredan nadzor i kontrolisce sprovođenje pravila unutrašnjeg reda u Spomeniku prirode "Kalemegdanski rt".

Čuvar je odgovaran za unutrašnji red u Spomeniku prirode "Kalemegdanski rt" za vreme trajanja svog dežurstva.

Čuvar svakodnevno vrši obilazak Spomenika prirode "Kalemegdanski rt".

Čuvar ima pravo i obavezu da izvrši potrebnu službenu radnju na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt".

Član 38

U vršenju čuvarske službe, dužnost čuvara je da:

1) prati odnosno nadgleda kretanje i aktivnosti Posetilaca i Korisnika, posebno:

- upotrebu motornih vozila, bicikala sa motorom i motorcikla,
- postavljanje montažnih i privremenih pokretnih objekata,
- organizaciju i odvijanje organizovanih aktivnosti u zaštićenom području,
- odlaganje otpada;

2) prati stanje biljnih vrsta i drugih vrednosti Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" i vodi evidenciju o njima;

3) pruža podatke, pomoć i usluge Posetiocima pri razgledanju Spomenika prirode "Kalemegdanski rt";

- 5) prati i pruža druge potrebne usluge organizatorima i učesnicima naučnih i drugih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;
- 6) sarađuje se organom unutrašnjih poslova i prema ukazanoj potrebi traži njegovu pomoć;
- 7) sastavlja zapisnik, obaveštava rukovodioca čuvarske službe i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i aktom Upravljača;
- 8) obaveštava drugi nadležni organ o izvršenju zabranjenih odnosno protivpravnih radnji koje su regulisane propisima iz nadležnosti tog organa i o njihovim izvršiocima ukoliko su poznati.

Član 39

Kada Čuvar utvrdi ili osnovano prepostavi da je Posetilac, odnosno Korisnik zaštićenog područja učinio radnju suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa Zakonom, ovlašćen je da:

- 1) legitimiše lice zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, a lice zatečeno bez ličnih isprava čiji mu identitet nije poznat, privede nadležnom organu unutrašnjih poslova;
- 2) zatraži da mu lice predoči/pokaže saglasnost, dozvolu, odobrenje, prijavu radova, ili drugi dokument kojim dokazuje status Korisnika i neko od prava u vezi radova i aktivnosti koje obavlja;
- 3) privremeno oduzme predmete i sredstva kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, uključujući delove i primerke živog i neživog sveta, kao i da ove predmete, bez odlaganja, predala Upravljaču radi čuvanja;
- 4) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica, a posebno:
 - privremeno zabrani radove i aktivnosti koje se obavljaju bez propisanih saglasnosti ili odobrenja, kao što su naučna i druga istraživanja, obrazovne i sportske aktivnosti i sl.,
 - zabrani na licu mesta radove i aktivnosti koje se obavljaju protivno odredbama ovog pravilnika i pravilima protivpožarne zaštite.

Član 40

Kada utvrdi radnju učinjenu suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa Zakonom, čuvar sastavlja zapisnik.

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljeno i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unose:

- podaci o izvršiocima radnje, a ako je izvršilac nepoznat to se konstatiše uz osnovanu prepostavku o mogućem izvršiocu;
- način i vreme izvršenja radnje, sredstva i alati kojima je radnja izvršena;
- podaci o svedocima i drugim raspoloživim dokazima ako postoje;
- nastala šteta, dokumentovana što preciznijim podacima i po mogućству fotografijom;

- podaci o oduzetim predmetima i sredstvima iz tačke 3. prethodnog člana.

Zapisnik se sastavlja u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Upravljač će propisati obrazac zapisnika iz ovog člana.

Član 41

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 39. tačka 3. čuvar izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravljač obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta dok se slučaj ne reši.

O privremeno oduzetim predmetima Upravljač vodi evidenciju sa podacima o vrsti, količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i čuvaru koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 42

Čuvar u vršenju službe postupa stručno, autorativno i odgovorno, u skladu sa ovlašćenjima koja ima, vodeći posebno računa o ugledu Upravljača.

Čuvar vodi dnevnik, odnosno evidenciju dnevnih aktivnosti, čiji sadržaj propisuje Upravljač.

Član 43

Čuvar polaže stručni ispit u skladu sa programom koji propisuje Ministar.

Upravljač organizuje ili na drugi način obezbeđuje obuku, stručno usavršavanje i proveru znanja i veština čuvara.

Član 44

Čuvar je opremljen i radnom odećom, sredstvima veze, potrebnim aparatima, instrumentima i alatom, u skladu sa posebnim aktom Upravljača.

Član 45

Na osnovu zapisnika i obaveštenja čuvara o učinjenoj zabranjenoj odnosno protivpravnoj radnji, Upravljač shodno stečenim okolnostima, vrsti dela i statusu počinioca podnosi odgovarajuću prijavu ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

X PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 46

Na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" planiraju se i sprovode mere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara ("Službeni glasnik RS", br. 111/09, 20/15, 87/18 i 87/18 - dr. zakoni), i propisima donetim na osnovu tog zakona, Planom upravljanja Spomenikom prirode "Kalemegdanski rt" i planovima zaštite od požara.

Upravljač donosi plan zaštite od požara za područje Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" shodno odredbama zakona koji propisuje zaštitu od požara i odredbama uredbe koja utvrđuje razvrstavanje objekata, delatnosti i zemljišta u kategorije ugroženosti od požara.

Planom i programom upravljanja Spomenikom prirode "Kalemegdanski rt" utvrđuju se prioritetni odnosno godišnji operativni zadaci protivpožarne zaštite.

Upravljač će na pogodan način objaviti odnosno javno istaći izvode iz planova zaštite od požara, sa osnovnim pravilima protivpožarne zaštite i postaviti odgovarajuće oznake na terenu.

XI KAZNENE ODREDBE

Član 47

Radi zaštite prirodnih dobara zaštićenog područja Upravljač ima pravo aktivne legitimacije u slučajevima nepoštovanja i zanemarivanja odredbi ovog pravilnika, a koje su propisane Zakonom.

Ovlašćeno lice Upravljača podneće protiv prekršioca odredbi ovog pravilnika odgovarajuću prijavu nadležnim organima i preuzeti i ostale mere i radnje u skladu sa zakonom.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši Ministarstvo i nadležni inspekcijski organi.

Član 49

Upravljač će izvod iz ovog pravilnika, sa osnovnim pravilima unutrašnjeg reda i zabranjenim radnjama/aktivnostima istaći u Spomeniku prirode "Kalemegdanski rt" i učiniti ih dostupnim javnosti na drugi pogodan način.

Član 50

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.